

نهیئنی فره ژنیی له چیدایه و مه‌رجه‌کانی چیه؟

[کوردی - کوردی - kurdish]

شۆخان عمر

پیداچوونه‌وهی: پشتیوان صابر عزیز

2014 - 1435

IslamHouse.com

أسرار تعدد الزوجات وشروطه

« باللغة الكردية »

شوخان عمر

مراجعة: بشتيوان صابر عزيز

2014 - 1435

IslamHouse.com

نهیئنی فره ژنیی له چیدایه و مه‌رجه‌کانی چیه؟

به‌و مه‌رجانه‌وه‌ی که ئیسلام دایناوه بو فره‌ژنیی، ده‌توانین بلیین فره‌ژنی چه‌ندین سودی تیدایه له‌وانه:

۱- دوو هۆکاری سروشتی:

- خوی گه‌وره پیاوی وادروست کردوه که مه‌یلیان زۆره بو لای ئافرهت و وایان پئی خوۆشه زیاد له ژنیکیان هه‌بیئت، وه بو ئه‌وه‌ی ئه‌و مه‌یل کردنه به‌شیوه‌ی نا شه‌رعی نه‌قۆزریته‌وه‌و که‌رامه‌تی ئافره‌تان پارێزراو بیئت، خوی گه‌وره فره ژنی (به‌مه‌رجه‌کانی خوۆیه‌وه) هه‌لال کردوه.
- فره ژنی هۆکاریکی سیکیسی سروشتی له پشته‌وه‌یه، ئه‌ویش ئه‌وه‌یه که پیاو به‌رده‌وام له‌پوی توانای سیکیسیه‌وه کارایه، به‌لام ژن به‌هۆی سوپی مانگانه‌و دوو گیانی و منداڵ بون و چونه ته‌مه‌نی نائومی‌دی‌ه‌وه ئه‌و توانایه‌یان وه‌کو پیاو به‌رده‌وام نابییت، واته فره ژنی پیاو له‌م حال‌اتانه‌دا له هه‌له ده‌بیپاریزیئت.

۲- هۆکاریکی کۆمه‌لایه‌تی:

له‌هه‌موو ولاتانی جیهان و به‌ دریزایی میژوو به‌لگه‌ن له‌سه‌ر ئه‌وه‌ی که به‌رده‌وام ریزه‌ی میینه له‌ نیرینه زیاتر ببوه، ئه‌مه‌ش دوو هۆکاری هه‌یه:

- خوای گهوره ویستی وابوه که ریژهی می زیاتر بیټ بو زیاد بوون، چونکه نیږ دهتوانیټ لهگهل چهند میینهیهك كوښیټهوه بو ئهوهی مندالیان بیټ، بهلام دوو گیانی و مندال بوون و هیلكه تنها بو ژنانه، بویه زیابونی ژنان واته زیاد بونی خهلك.
 - جانگ و كاره قورسهكان كه زیاتر پیاو پیی ههلهستن وای كردوه ریژهیهکی زوریان لهناو بچیت.
- بویه ئیسلام و شهریعهتهکانی پیشوش فره ژنیان هلال کردوه، بهلام.....

مه‌رجه و هوکمه‌کانی فره‌ژنی:

ئیسلام فره‌ژنیی به ره‌هایی هلال نه‌کردوه به‌لکو چهند مهرج و هوکمیکی بو داناوه:

۱ - له چوار ژن زیاتر نه‌بیټ له یهك كاتدا.

۲ - پیویسته پیاو دادپه‌روه‌ر بیټ له نیوان خیزانه‌کانیدا و به‌یه‌کسانی مامه‌له‌یان له‌گه‌لدا بکات به تاییهت له‌روی مادیه‌وه، به‌لام لهو شتانه‌دا که دهسه‌لاتی نییه به‌سه‌ریدا وهك خو‌شه‌ویستی و مه‌یل بو کردن ئه‌وه واجب نییه.

۳ - كَاتِيكَ خَوَايَ گهوره دهفه رموئیت: ﴿فَأَنْكِحُوا مَا طَابَ لَكُمْ مِنْ

النِّسَاءِ﴾ [النساء: ۳]. مه بهستی دروست بون و حه لال

بونه نهك واجب بون.

سه رچاوه: به کورتی له کتیبی (العلاقات الأسرية في الإسلام) ی
دکتور محمد عبدالسلام.

بلا و کردنه وهی: سایتی ئیسلام په یک.